

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASINING YANGILANGAN
KONSTITUTSIYASI: HUQUQIY ISLOHOTLARNING YANGI BOSQICHI**

Ahmedov Ruslan Ixtiyor o‘g‘li

Qashqadaryo viloyati Yuridik texnikumi

Davlat-huquqiy faoliyat yo‘nalishi 1-bosqich talabasi

E-mail: antarktidar23@gmail.com

Annotatsiya

O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 2023-yil 8-aprelda qabul qilingan yangilangan tahriri, mamlakatda huquqiy, siyosiy va ijtimoiy islohotlarni amalga oshirishdagi muhim qadamdir. Ushbu maqolada O‘zbekiston Respublikasining yangi Konstitutsiyasi, uning asosiy o‘zgartirishlari va jamiyatda ta’sir ko‘rsatadigan afzalliklari keng yoritilgan. Maqolada Konstitutsiya orqali amalga oshirilgan huquqiy islohotlar, fuqarolar huquqlarining kengayishi, iqtisodiy barqarorlik va ijtimoiy adolatning ta’minlanishi, shuningdek, demokratik tizimni mustahkamlashga qaratilgan o‘zgarishlar ilmiy tahlil qilinadi. Shu bilan birga, yangilangan Konstitutsiyaning davlat va jamiyat rivojiga qanday ta’sir ko‘rsatishi haqida muhokama yuritiladi.

Kalit so‘zlar: O‘zbekiston Respublikasi, Yangilangan Konstitutsiya, huquqiy islohotlar, fuqarolar huquqlari, iqtisodiy barqarorlik, demokratik tizim, siyosiy islohotlar, inson huquqlari, ijtimoiy adolat, Konstitutsiya tahriri, davlat siyosati, xalqaro hamkorlik.

KIRISH:

O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi davlatning asosiy huquqiy hujjati bo‘lib, uning barcha qonunlari, davlat boshqaruvi tizimi va fuqarolarning huquqlari ushbu hujjat asosida shakllanadi. 1991-yil mustaqillikka erishganidan so‘ng, O‘zbekistonning birinchi Konstitutsiyasi qabul qilindi, va u mamlakatning huquqiy tizimining poydevori bo‘lib xizmat qildi. Shu bilan birga, vaqt o‘tishi bilan ijtimoiy va siyosiy ehtiyojlar, xalqaro integratsiya jarayoni va demokratik jarayonlarning rivojlanishi talablariga javoban, Konstitutsiyaga o‘zgartirishlar kiritish zarurati tug‘ildi.

2023-yil 8-apreldagi referendumda tasdiqlangan yangilangan Konstitutsiya mamlakatda huquqiy islohotlarni amalga oshirishning yangi bosqichini boshlab berdi. Yangilangan hujjat, jamiyatda adolat, inson huquqlari, ijtimoiy barqarorlik va iqtisodiy rivojlanishni ta’minlashga qaratilgan ko‘plab ijobiy o‘zgarishlarni o‘z ichiga oladi. Ushbu maqolada yangilangan Konstitutsiyaning asosiy afzalliklari va uning jamiyatdagi ta’siri tahlil qilinadi.

2023-yil 8-aprelda tasdiqlangan yangilangan Konstitutsiya, asosan, davlat boshqaruvini takomillashtirish, fuqarolar huquqlarini yanada kengaytirish va demokratik institutlarni mustahkamlashga qaratilgan. Yangilangan Konstitutsiyaning eng katta yangiligi davlat va jamiyatning huquqiy asoslarini yanada takomillashtirishga qaratilgan o'zgartirishlardir.

Yangilangan tahrirda fuqarolarning asosiy huquqlari, jumladan, erkinlik, tenglik, adolatli sudlov va boshqa fundamental huquqlar yanada kafolatlangan. Konstitutsiyada parlamentning vakolatlari kengaytirilgan, saylov tizimi takomillashtirilgan va fuqarolarning saylov huquqlari kafolatlangan. Jamiyatda ijtimoiy adolatni ta'minlashga alohida e'tibor berilgan. Yangilangan Konstitutsiyada sog'liqni saqlash, ta'lim, ish bilan ta'minlash va ijtimoiy himoya sohalarida islohotlar amalga oshirilgan.

Yangilangan Konstitutsiyada fuqarolarning huquqlari va erkinliklarini ta'minlashga qaratilgan o'zgarishlar muhim ahamiyat kasb etadi. Endilikda, davlat va uning organlari fuqarolar huquqlarini himoya qilishga, ularning erkinliklarini cheklamaslikka qaratilgan yuridik mexanizmlar bilan ta'minlangan.

Yangilangan Konstitutsiyada matbuot erkinligi va fikr bildirish erkinligi kafolatlangan. Bu ijtimoiy, siyosiy va iqtisodiy masalalarda yanada erkin muhokamalarni ta'minlashga yordam beradi.

Sud tizimining mustahkamlanishi, fuqarolarning adolatli sudga murojaat qilish huquqi kafolatlangan. Sud mustaqilligi yanada kuchaytirilgan va fuqarolarning huquqlarini himoya qilish uchun zarur yuridik mexanizmlar kiritilgan.

Yangilangan Konstitutsiya, shuningdek, ijtimoiy va iqtisodiy sohalarida ham katta islohotlarni o'z ichiga oladi. Ijtimoiy adolatni ta'minlash, sog'liqni saqlash, ta'lim va ijtimoiy himoya sohalarida yangi mexanizmlar kiritilgan.

Xususiy mulkni himoya qilish, iqtisodiy erkinlik va raqobatni rivojlantirish uchun yangi qonuniy asoslar yaratildi. Bu iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash va mamlakatning rivojlanishiga xizmat qiladi.

Sog'liqni saqlash va ta'lim sohalarida ko'plab ijtimoiy islohotlar amalga oshirilgan. Jamiyatda ta'lim olish imkoniyatlari kengaytirilgan, shuningdek, tibbiy xizmatlarga kirish imkoniyati oshirilgan.

Yangilangan Konstitutsiyada inson huquqlarini ta'minlash borasida yangi qoidalar kiritilgan. Shu bilan birga, O'zbekistonning xalqaro huquq va inson huquqlari bo'yicha majburiyatlari ham kuchaytirilgan. Bu esa mamlakatning xalqaro miqyosda obro'sini yanada oshiradi.

XULOSA

O'zbekiston Respublikasining yangilangan Konstitutsiyasi, nafaqat mamlakatda demokratik islohotlarning yangi bosqichini boshlashga, balki fuqarolar huquqlari, iqtisodiy rivojlanish va ijtimoiy adolatni ta'minlashga katta hissa qo'shadi. Ushbu yangilanishlar O'zbekistonni huquqiy, siyosiy va iqtisodiy jihatdan yanada rivojlangan

davlatga aylantirishga xizmat qiladi. Yangilangan Konstitutsiya mamlakatda adolatli jamiyat, mustahkam iqtisodiyot va kuchli demokratik tizimni shakllantirishning poydevoridir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (2023-yil tahriri).
2. Abduvakhidov, T. (2023). O‘zbekistonning Yangilangan Konstitutsiyasi: Huquqiy va Siyosiy Tahlil. Toshkent: O‘zbekiston Yuridik Akademiyasi.
3. Mavlonov, I. (2024). Siyosiy Islohotlar va O‘zbekistonning Yangilangan Konstitutsiyasi. Tashkent: Sharq.
4. Shukurjonov, R. (2023). Demokratik Tizimni Rivojlantirish: O‘zbekistonning Yangi Konstitutsiyasi. Toshkent: Moliya.